

ÎNCHEIERE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ilie Vatavu, reprezentat de către avocatul Igor Conoval,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Elpujan împotriva lui Ilie Vatavu cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Ilie Vatavu, reprezentat de către Igor Conoval și Tatiana Elpujan, reprezentată de către avocatul Iuri Sorochin și a fost menținută hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 24 octombrie 2018 Tatiana Elpujan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilie Vatavu cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 20 octombrie 2015, în jurul orelor 19.55, în mun. Chișinău, pe str. Ion Creangă, pârâtul, conducând automobilul de model xxxx, ce-i aparține cu drept de proprietate, manifestând imprudență la trafic și ignorând pct. 45 alin. 1 din Regulamentul circulație rutiere, a comis tamponarea pietonului Tatiana Elpujan, cauzându-i prejudiciu material și moral, iar vinovat în comiterea accidentului rutier a fost recunoscut pârâtul.

A menționat că, în rezultatul accidentului rutier i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de traumatism craniu-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, hematom subaponeurotic în regiunea parietal pe stînga.

A susținut că, a fost nevoită să urmeze un curs de tratament, procurând pentru acesta medicamente, inclusiv a urmat și un curs de reabilitate ca consecință a traumelor suferite de pe urma accidentului, suportând în acest sens cheltuieli în sumă de 5135,04 lei.

A afirmat că, i-a fost cauzat și un prejudiciu moral, pe care îl apreciază în

mărime de 500000 de lei.

A solicitat încasarea de la pârât a sumei de 5135,04 lei, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 500000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10000 de lei.

Prin hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Tatiana Elpujan și au fost încasate de la Ilie Vatavu în beneficiul Tatiane Elpujan suma de 5135,04 lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 15000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 7000 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost încasată de la Ilie Vatavu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 254,05 lei.

La 15 februarie 2019 Ilie Vatavu, reprezentat de către avocatul Igor Conoval, a declarat apel nemotivat, iar la 14 mai 2019 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

La 13 martie 2019 Tatiana Elpujan, reprezentată de către avocatul Iuri Sorochin a declarat apel nemotivat, iar la 21 mai 2019 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Prin decizia din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de către Ilie Vatavu, reprezentat de către Igor Conoval și Tatiana Elpujan, reprezentată de către avocatul Iuri Sorochin și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a relevat că, în rezultatul accidentului rutier produs la 20 octombrie 2015, Tatiane Elpujan i-au fost cauzate leziuni corporale în legătură cu care aceasta a fost internată în spital pentru o perioadă de 10 zile (20 octombrie 2015– 24 octombrie 2015 și 27 octombrie 2015 – 01 noiembrie 2015).

Totodată, instanța de apel a notat că, legătura de cauzalitate a accidentului rutier, comis de către apelantul-pârât și prejudiciile, inclusiv cele nemateriale, aduse apelantei-reclamantă este cert dovedită prin acte judiciare irevocabile.

Astfel, instanța de apel a constatat că, a fost stabilită irevocabil vinovăția apelantului-pârât în comiterea accidentului rutier și, prin urmare, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție, este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la admiterea pretenției cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 5135,04 lei, or, conform înscrisurilor administrate la materialele cauzei, conturile de plată nr. 028617 din 20 octombrie 2015, nr. 028655 din 21 octombrie 2015, nr.028780 din 22 octombrie 2015, nr. 029446 din 28 octombrie 2015, nr. 029279 din 27 octombrie 2015, nr. 028675 din 21 octombrie 2015 și nr. 029448 din 28 octombrie 2015, precum și bonurile fiscale, ce confirmă procurarea medicamentelor prescrise de medici, necesare pentru efectuarea tratamentului apelantei-reclamantei în urma producerii accidentului rutier, aceasta a suferit acest prejudiciu material și urmează să-i fie compensat integral de către apelantul-pârât (f. d. 61, 62).

Referitor la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral în sumă de 500000 de lei, instanța de apel a conchis că, prima instanță just a dispus admiterea parțială a acestei pretenții.

Instanța de apel a apreciat critic alegațiile reprezentantului apelantei-reclamantă cu privire la faptul că, suma solicitată în vederea reparării prejudiciului moral în mărime de 500000 de lei nu este mărită și poate fi admisă spre încasare, așa cum suma dispusă spre încasare este una neechitabilă pentru recuperarea prejudiciului moral, or, aceste argumente poartă un caracter pur declarativ, nefiind aduse care probe în acest sens, iar însăși suma de 500000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, este una vădit exagerată și lipsită de rezonabilitate.

În această ordine de idei, instanța de apel, ținând cont de gravitatea vătămărilor corporale cauzate - vătămare ușoară, de caracterul și gravitatea suferințelor psihice, fizice cauzate, de gradul de vinovăție a apelantului-pârât, că a comis contravenție din imprudență, fără intenție de a-i cauza apelantei - reclamante leziuni corporale, de starea materială a acestuia, a considerat că, prima instanță just a dispus încasarea sumei de 15000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, or, această sumă corespunde suferințelor morale suportate.

La 12 februarie 2020 Ilie Vatavu, reprezentat de către avocatul Igor Conoval, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu dispunerea scoaterii cererii de pe rol.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material și, anume, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

A menționat că, instanța de apel nu a luat în considerare și nici nu s-a expus asupra faptului că, reprezentantul intimatului, avocatul Iuri Sorochin a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe din 11 februarie 2019 cu omiterea termenului de 30 de zile, fiind tardivă și nu a solicitat repunerea în termen.

A susținut că, instanța de apel a admis cererea de apel spre examinare și a respins-o din lipsă de temei, dar nu a restituit-o. Or, instanța de apel a încălcat prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care reglementează că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

A considerat că, omiterea emiterii unui act procedural obligatoriu de către instanța de apel și, anume, a încheierii de restituire a cererii de apel a dus la soluționarea greșită a cauzei.

A afirmat că, instanța de apel în mod superficial, arbitrar a trecut asupra probelor prezentate de către intimată, le-a acceptat și nu s-a pronunțat asupra argumentelor invocate în cererea de apel depusă de către reprezentantul recurentului referitor la faptul că, intimata a prezentat ca probe mai multe înscrisuri medicale din 25 mai 2016 și 11 septembrie 2017 după aproape 2 ani de la producerea accidentului rutier, înscrisuri medicale care nu au nici o tangență și legătură cauzală cu accidentul rutier din 20 octombrie 2015, or, conform raportului de constatare medico-legală din

20 octombrie 2015, leziunile corporale ale intimatei sunt ușoare, neînsemnate și de scurtă durată, iar în certificatele medicale prezentate nu se face nici o mențiune și legătură între traumele depistate la intimată și accidentul rutier din 20 octombrie 2015.

A relevat că, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 267 alin. (1) și 272 alin. (1) și (4) din Codul civil (în vigoare în perioada desfășurării raportului juridic litigios) și nu a ținut cont de faptul că, acțiunea este tardivă.

A mai relevat că, este ilegală concluzia instanțelor judecătorești precum că, în speță, dreptul la acțiune a apărut odată cu întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința lui Ilie Vatavu, adică la 21 ianuarie 2016, or, această concluzie este în contradicție cu prevederile art. 272 alin. (1) și (4) din Codul civil.

A declarat că, dreptul intimatei la acțiune a apărut odată cu producerea accidentului rutier la 20 octombrie 2015 și nu la 21 ianuarie 2016, deoarece anume la această dată ultimei i-a fost cauzat prejudiciu și a apărut dreptul la acțiune, fără a fi impusă de lege condiția și necesitatea intervenției agentului constatatator pentru a stabili persoana vinovată, or, în lipsa agentului constatatator exista prejudiciul și paguba provocată de accidentul rutier, iar în cadrul procesului civil sunt aplicabile în primul rând normele Codului civil și nu cele de constatare prevăzute de Codul contravențional.

Prin notificarea din 13 martie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Tatiane Elpujan copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței, însă ultima nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință (f. d. 165).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat decizia contestată în adresa părților la 20 decembrie 2019.

Astfel, recursul declarat de către Ilie Vatavu, reprezentat de către avocatul Igor Conoval, la 12 februarie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate

eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Ilie Vatavu, reprezentat de către avocatul Igor Conoval, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Ilie Vatavu, reprezentat de către avocatul Igor Conoval, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ilie Vatavu, reprezentat de către avocatul Igor Conoval, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Ilie Vatavu, reprezentat de către avocatul Igor Conoval, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic